

hvorpaa jo sædvanligt deres Forelæsninger ere temmelig eenfaldigt beregnede, saa at de Studerende ere nødte til at besøge og betale dem; og da bliver Lingen en ganske anden, og da troer jeg ikke, at den ærede Rigsdagsmand ved nogen Ret kan paastaae, at der ikke mere er nogen Byrde eller Ulempe.

Sammerich: Det var for en lille Bemærkning, jeg vilde udbede mig det høitærede Things Opmærksomhed. Det danske Folk har under alle sine forskjellige Statsforfatninger været berømt for sin Sands for, hvad der hører Videnskaben og Oplysningen til. Nu da vi fik den nye, frie Forfatning, grundet paa almindelig Valgret, hævdede der sig forskjellige ildevarslende Røster og de sagde: Ja, hidtil har det været saaledes, men nu skulle vi faae at see, hvorledes det bliver her-efter, nu vil nok den høiere Videnskab saavel som Kunsten komme til at gaae omkring fra Huus til Huus og tigge om Brød. Naar saadanne Røster kom mig nær, kunde jeg dengang ikke gjøre Andet end henvise til et med os beslægtet og under samme Forhold som vi opdraget Folk, til det norske — hvortil allerede den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Schlern) har henviist — ligesom til Alt, hvad det norske Storting har gjort for Folkeoplysning og Videnskab; Taleren har blandt Andet nævnt Professorernes Lønninger, som ere temmelig høit ansatte deroppe. Men nu, efter at vi i nogle Aar have havt en fri Forfatning, kan jeg dog ogsaa henvise til, hvad Folkethinget og Landstinget, hvad den danske Rigsdag har gjort for Oplysningen, og i denne Henseende svæver det altid for mig som noget Smukt, hvad jeg selv havde den Gæde at være Vidne til i dette Thing, nemlig den store Bevilling, som i forrige Sæsson blev vedtaget til videnskabelige Diemed, som laae temmeligt sjernt, ikke blot fra de lavere, men ogsaa fra de høiere Folkelassers Interesser. Jeg kan derfor ikke andet end hengive mig til det Haab, at Folkethinget ogsaa nu ved denne Bøttering vil vise en saadan Sands for Oplysningen. Det er ikke store Ting, der handles om, det er kun 4000 Rd., som jo i Forhold til vort Budget ikke er Meget. Men ogsaa i

denne mindre Sag kan man vise sin Rundhaandethed, og det forekommer mig, at der er saa meget mere Anledning dertil, som her en Betragtning gjør sig gjældende for mig, som jeg tidligere har fremhævet, og jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgkreds (Grundtvig) spillede hen derpaa, jeg mener nemlig Universitetets særlige Stilling. Det har en betydelig Formue, som det tidligere har forvaltet med communal Selvstændighed. Da Enevælden kom, overtog rigtignok den enevældige Konge Magten over denne Commune; men i de fleste Henseender respecterede han dog dens Indstillinger. Saaledes mener jeg nu, at vi, der have arvet endeel af den enevældige Konges Magt, ogsaa bør stille os, at naar der møder os Forslag fra Universitetet, bør vi være villige til at gaae ind derpaa, naar vi iøvrigt ikke see Noget deri, som egentlig er ubilligt.

Tscherning: Den høitærede Minister har i sit Foredrag sagt, at jeg havde atter her henviist til Levebrødsmandene og omtalt Professorerne som Levebrødsmand; jeg har allerede erklæret det til Ministeren, medens han talte — og jeg havde haabet, at han havde rettet sin Udtalelse derefter — at dette ikke forholder sig saaledes. Naar de ærede Medlemmer, naar Rigsdagsstenden kommer ud, ville see efter, skulle de ikke finde et eneste Ord, som ligner dette. Jeg har paa to Steder talt om Noget, hvort der kunde være en Klang af Ord, som kunde gribes og bringes over til at blive det, som Ministeren sagde, uden i mindste Maade at hænge sammen dermed. Og ved hvilken Leilighed var det? Der var blevet sagt, at, naar vi ikke voterede de høiere Gager, som her ere foreslaaede, saa vilde det blive — det er det Mindste, man har sagt — endnu vanskeliggere end hidtil at faae Posterne ved Universitetet besatte. Og dertil har jeg bemærket, at det, at der var Vanskelighed ved at faae Universitetets Pladser besatte, laa ikke deri, at Lønningerne vare saa eller saa, thi man kunde tage de høiere Lønninger eller de lavere, saa vilde man dog komme til Vanskeligheder, som hidrørte fra ganske andre Forhold. Skulde der til enhver Tid være Tilgang nok for at